

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw umyślnych (Dz. U. Nr 169, poz. 1415) weszła w życie w dniu 21 września 2005 r. Ustawa ta dokonuje implementacji dyrektywy Rady nr 2004/80/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. odnoszącej się do kompensaty dla ofiar przestępstw (Dz. U. UE.04.261.15).

Zgodnie z art. 23 ustawy o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw umyślnych, przepisy tej ustawy mają zastosowanie do przestępstw popełnionych od dnia wejścia w życie ustawy, czyli od dnia 21 września 2005 r.

Tymczasem art. 18 pkt 2 powołanej dyrektywy stanowi, że „Państwa Członkowskie mogą postanowić, że przepisy niezbędne do zapewnienia zgodności postanowieniami dyrektywy będą miały zastosowanie jedynie do wnioskodawców, których uszczerbek powstał w wyniku przestępstwa popełnionego po dniu 30 czerwca 2005 r.”. Oznacza to, że implementując dyrektywę, państwa członkowskie mogą wprowadzić system kompensaty dla ofiar przestępstw, niezależnie od tego, kiedy dane przestępstwo zostało popełnione, lub ograniczyć możliwość dochodzenia kompensaty tylko do przestępstw popełnionych po 30 czerwca 2005 roku.

W świetle art.18 pkt 2 dyrektywy należy uznać, że obecna treść art. 23 ustawy o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw umyślnych w zestawieniu z datą wejścia w życie ustawy, niewątpliwie nie spełnia wymogów określonych w powołanym wyżej przepisie dyrektywy.

Z tych względów należy dokonać nowelizacji ustawy w kierunku zaproponowanym w projekcie.

Proponowane stosowanie przepisów ustawy do przestępstw popełnionych od dnia 1 lipca 2005 r. (art. 1 projektu) wypełni zobowiązanie zawarte w dyrektywie Rady nr 2004/80/WE.

Przyjęcie wcześniejszej daty popełnienia przestępstwa – niż minimum wyznaczone przez dyrektywę – co do którego istnieje możliwość wystąpienia z wnioskiem o przyznanie kompensaty, stanowiłoby zbyt duże obciążenie dla budżetu państwa polskiego.

Na marginesie należy przypomnieć, że centralny punkt kontaktowy, o którym mowa w art. 16 dyrektywy, funkcjonuje w ramach Ministerstwa Sprawiedliwości. Rolę punktu kontaktowego pełni wyznaczony pracownik Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji Ministerstwa Sprawiedliwości.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Cel wprowadzenia ustawy

Celem projektowanej regulacji jest zapewnienie zgodności przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw umyślnych (Dz. U. Nr 169, poz. 1415) z prawem Unii Europejskiej.

2. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje ustawa

Projekt ustawy oddziałuje na osoby pokrzywdzone przestępstwami, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw umyślnych (Dz. U. Nr 169, poz. 1415).

3. Konsultacje

Projekt został przekazany, w celu wyrażenia opinii, Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego, Przewodniczącemu Krajowej Rady Sądownictwa, Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego, Prezesowi Naczelnej Rady Adwokackiej, Prezesowi Krajowej Rady Radców Prawnych.

Ponadto projekt ustawy przedstawiono, w ramach konsultacji, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, Ogólnopolskiemu Forum na rzecz Ofiar Przestępstw, Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Rodziców Zamordowanych Dzieci, Stowarzyszeniu Pacjentów Primum Non Nocere, Społeczno-Oświatowemu Stowarzyszeniu Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Edukator”, Stowarzyszeniu „Katon” – Centrum Pomocy Ofiarom Przestępstw oraz kilku innym stowarzyszeniom, które w ramach swej działalności zajmują się obroną praw ofiar przestępstw.

Projektowana nowelizacja została również zamieszczona na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r.

o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).

Żaden podmiot w trybie art. 7 ustawy – nie zgłosił zainteresowania udziałem w pracach nad projektem.

W ramach konsultacji uwagę do projektu zgłosił tylko Naczelny Sąd Administracyjny proponując, aby w art. 2 projektu ustawy termin do złożenia wniosku o kompensatę wynosił dwa lata od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej. Uwaga ta została uwzględniona.

4. Skutki społeczno-gospodarcze oraz finansowe ustawy

Wejście w życie projektowanej ustawy wywoła niewątpliwie skutki finansowe dla budżetu państwa. Należy jednak podkreślić, iż precyzyjne obliczenie tych skutków nie jest możliwe, gdyż nieznana jest liczba pokrzywdzonych, którzy złożą wnioski o kompensatę za okres od 1 lipca 2005 r. do 20 września 2005 r. oraz to, w jakiej wysokości kompensata zostanie przyznana.

Trzeba wskazać, że łączna kwota zasądzonych tytułem kompensaty świadczeń w roku 2006 wynosiła 58 000 zł.

Z posiadanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości danych statystycznych wynika, że w kolejnym roku, tj. 2007, w okresie od 1 stycznia do 31 października 2007 r. wydatkowano na wypłatę kompensat kwotę 124 641 zł.

W tej sytuacji dla szacunkowego obliczenia skutków finansowych projektowanej regulacji należy przyjąć jako kwotę bazową łączną kwotę zasądzonych tytułem kompensaty świadczeń w roku 2006 r., tj. kwotę 58 000 zł.

Nie mniej jednak, z uwagi na wzrost w roku 2007 wydatków tytułem zasądzonych kompensat w stosunku do roku 2006, celowe jest przyjęcie błędu statystycznego w wysokości 20% dla określenia skutków finansowych wynikających z projektu ustawy.

W oparciu o powyższe założenia należy, przy oszacowaniu skutków finansowych projektowanej regulacji, przyjąć następujące równanie:

$$3(A : 12 + 20\%)=B, \text{ co łącznie daje kwotę } 3(58\ 000\ \text{zł} : 12 + 20\%)= 17\ 399\ \text{zł}$$

gdzie:

A – łącznie zasądzona tytułem kompensaty kwota w roku 2006

12 – miesięcy

20% – ewentualny błąd statystyczny

B – szacunkowy koszt wprowadzenia w życie projektu ustawy.

W rezultacie wydatki z tytułu wypłaty kompensaty za okres od dnia 1 lipca 2005 r. do dnia 20 września 2005 r. mogą kształtować się na poziomie około 17 399 zł.

Powyższe wydatki związane z wejściem w życie projektu ustawy o zmianie ustawy o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw umyślnych będą mogły zostać pokryte w ramach środków zabezpieczonych na wypłaty kompensat w projekcie budżetu państwa na rok 2008, w części 15 „Sądy powszechne”.

Projektowana ustawa nie wpłynie na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, a także sytuację i rozwój regionalny.

5. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projektowany akt normatywny jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.